

Exposició temporal

Pere Català i Pic

[la modernitat i la tècnica]

Dossier de premsa

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

PRESENTACIÓ.....	3
PERE CATALÀ I PIC	4
L'EXPOSICIÓ.....	5
EL mNACTEC.....	9
CONTACTE.....	10

PRESENTACIÓ

L'ESPAId'ARTS del Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya (mNACTEC) acull fins al 31 d'agost del 2017 l'exposició "Pere Català i Pic [la modernitat i la tècnica]", una mostra que recupera la memòria visual d'un dels fotògrafs catalans més importants del segle XX: Pere Català i Pic.

L'exposició presenta 35 reproduccions d'obres del fotògraf i 14 obres originals provinents del seu arxiu, diversos objectes (una càmera, diaris personals, negatius i formules per revelar i retalls de diaris d'època) i un audiovisual documental sobre la vida i l'obra enregistrat amb els investigadors que van treballar sobre el fotògraf.

La mostra, comissariada per Pablo Giori, neix com a part d'un projecte de difusió del fotògraf engegat l'any 2013 amb la recuperació del seu arxiu i la publicació l'any 2016 de la biografia *Pere Català i Pic: fotografia, publicitat, avantguarda i literatura, 1889-1971*, de l'editorial Rafael Dalmau.

L'exposició es divideix en dos grans àmbits: d'una banda, es recupera la multiplicitat de l'obra de Pere Català i Pic des d'una proposta retrospectiva i cronològica en tres grans moments; de l'altra, es reflexiona sobre el diàleg entre modernitat i la tècnica.

La seva producció es pot interpretar com una recerca estètica, publicitària i pedagògica entre la recuperació de les arrels i la construcció d'un projecte de societat moderna, industrial i republicana. Com es pot veure en aquesta exposició, Pere Català i Pic reflexiona i plasma a la seva obra aquesta obsessió per la modernitat i per la tècnica, un diàleg que permet entendre la seva posició com a artista avantguardista, però també com a intel·lectual autodidacte.

PERE CATALÀ I PIC

La trajectòria de Pere Català i Pic permet explicar la quotidianitat de l'ofici de fotògraf i alhora seguir de primera mà la història de Catalunya des de la perspectiva d'un intel·lectual, d'un *self-made man*.

Català i Pic és conegut sobretot com a fotògraf i com a autor del famós cartell «Aixafem el feixisme», però també va treballar en un banc, va ser aprenent, pintor i retratista, pare, activista de la pàtria petita, fototècnic publicitari, articulista i professor del Seminari de Publicitat, creador del Comissariat de Propaganda i cap d'edicions, literat sense publicacions, fotògraf industrial i artístic, calçotaire, alguerista, sardanista, viatger incansable i, sobretot, amic dels amics.

Pere Català i Pic, anys 1920. Arxiu Pere Català

L'EXPOSICIÓ

La mostra es divideix en tres àmbits cronològics (1915-1932: Cal retratista; 1932-1939: La República i la Guerra, i 1939-1971: Postguerra, industrialització, literatura) i un de temàtic sobre les relacions entre tècnica i modernitat.

1915-1932. Cal retratista

Pere Català i Pic va néixer l'any 1889 a Valls. Per la mort del seu pare, la mare es va traslladar a Barcelona i va obrir una casa de dispena. El fill va haver de deixar els estudis amb dotze anys i va començar a treballar al Banc Hispano Americà el 1902. Lluitant al CADCI per la jornada intensiva, en un viatge a Roma va trobar la seva passió i es va fer retratista a Valls.

Feia retrats i fotografies de monuments per a la Mancomunitat de Catalunya i amb un grup d'amics va aconseguir canviar radicalment la ciutat amb la creació de l'agrupació Amics de les Belles Coses que lluitava per la modernització cultural, social i econòmica: volia nous trens, un camp d'aviació, millor transport, més turisme, més obertura. Finalment, la política va trucar a la seva porta i es va comprometre amb el progrés que representava la República, però no es va presentar com a candidat; volia marxar.

Celler de la Cooperativa Agrícola del Pla de Santa Maria, 1919-1925. Arxiu Pere Català

1932-1939. La República i la Guerra

Amb la República es va desplaçar a Barcelona a la recerca de la modernitat, la psicologia, la publicitat i la fotografia, una barreja estranya que en aquella època el converteix en avantguardista. Va conèixer món, va viatjar i va crear, va fer anuncis per als clients més importants, va introduir la fotografia a la publicitat, va popularitzar els fotomuntatges, i va destaca com a professor de psicologia publicitària. Va escriure un llibre sobre la seva recerca en aquest camp, producte de les seves classes i dels estudis experimentals, que queda inèdit.

Durant la Guerra Civil espanyola, va concebre amb Jaume Miravittles el Comissariat de Propaganda i va crear un dels cartells de guerra més famosos: «Aixafem el feixisme». Com a cap d'Edicions va mantenir contactes amb tots els intel·lectuals, va publicar la reconeguda revista *Nova Ibèria* i més de 200 llibres, revistes, auques i pamflets en quatre llengües.

Ford, 1933. Arxiu Pere Català

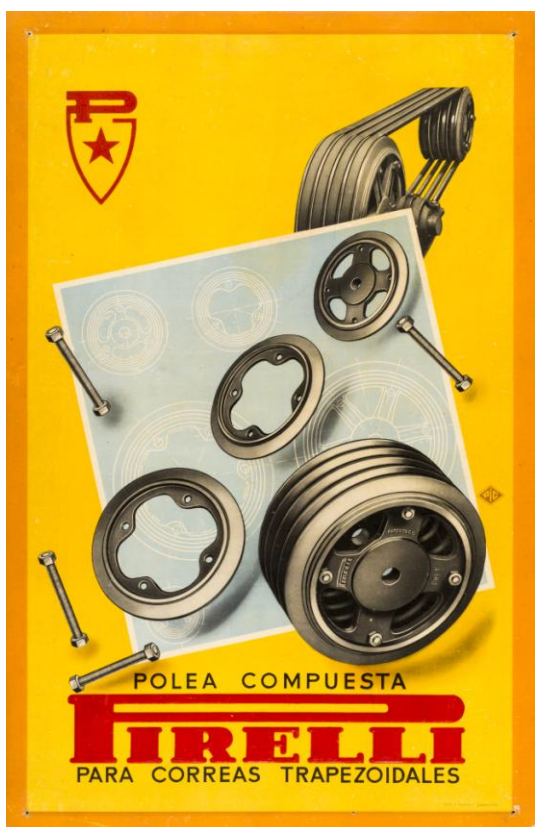

Aixafem el feixisme, 1936, Arxiu Pere Català

1939-1971. Postguerra, industrialització, literatura

Amagat a casa seva i ofegat per la fi d'un projecte, Pere Català Pic va viure la primera postguerra escrivint una literatura que ajuda molt a entendre la seva vida. Va reprendre la feina a poc a poc, quan les pors de les represàlies van amainar, havia de mantenir tota la família. Va recuperar l'empresa familiar P.I.C. (Publicitat Il·lustrada Català) i amb l'ajuda dels seus fills, Francesc Català-Roca, Pere Català i Roca i Maria Àurea Català i Roca, va tirar endavant. Els amics exiliats van tornar a omplir, a poc a poc, les penyes literàries. La Fira de Mostres i l'economia franquista dels anys cinquanta li van permetre pagar els deutes i refer la seva vida.

Tanmateix, la cultura catalana no tenia prou força, el franquisme l'ofegava i els catalanistes es barallaven entre ells; no hi havia lloc per a un heterodox, per a un escriptor que no ho semblava o que ho va intentar massa tard. L'any 1952 va començar el seu darrer gran projecte: portar de París a Barcelona la fotografia en color com una activitat rentable econòmicament. No se'n va sortir i la modernitat, aquesta vegada, li va jugar una mala passada. Va seguir fent, ferm en l'actitud amb què va viure tota la vida: treballar, treballar, treballar i tornar a començar tantes vegades com calgués. Va morir uns mesos abans de fer 82 anys, el 13 de juliol de 1971.

Pirelli, 1949. Arxiu Pere Català

Fototécnica publicitària PIC, 1932, Arxiu Pere Català

La modernitat i la tècnica

Finalment, l'exposició presenta 12 obres d'època que permeten reflexionar sobre les relacions entre el concepte de modernitat i la tècnica fotogràfica: el fotomuntatge, que Pere Català i Pic va fer servir de forma pionera a Catalunya. El fotògraf va conèixer la modernitat en un viatge a París i Brussel·les i, després de l'Exposició Universal de Barcelona de 1929, va decidir que calia apostar per aquesta estètica que connectava amb les seves idees republicanes. Com es pot veure a l'obra *Desig de vol* i als articles a la premsa comarcal, Català i Pic va apostar per continuar la tasca modernitzadora de la Mancomunitat de Catalunya (escoles, biblioteques, electricitat, infraestructures) sota l'ideal d'una República igualitària.

El fotomuntatge li permet trencar la normalitat i cridar l'atenció del públic, alhora que incorpora a la imatge una sensació de multiplicitat i de moviment. Aquesta no és una tècnica nova —ja l'any 1870 Julia Leicester feia obres d'una factura tècnica molt similar—, sinó que la clau es troba en el moment històric en què imatge i modernitat es connecten per representar la multiplicitat i la velocitat del món modern. Com diu el mateix Català i Pic, aquesta tècnica és «un assaig de visió simultània», de veure diverses coses en una mateixa imatge: així com el cinema juga amb el temps, el fotomuntatge juga amb l'espai per representar la simultaneïtat. La modernitat és progrés, però també un nou ritme de vida que cal poder copsar en una imatge.

Desig de vol, 1929-1932. Arxiu Pere Català

EL mNACTEC

El Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya (mNACTEC) és un dels tres museus nacionals reconeguts pel Parlament de Catalunya.

La missió del mNACTEC és la de difondre i promocionar el coneixement de la cultura científica, tècnica i industrial i, a la vegada, conservar, estudiar i mostrar la implantació i l'evolució dels avenços científics i tècnics a Catalunya, la seva aplicació industrial i, molt especialment, la seva implicació i incidència social.

La seu del mNACTEC està ubicada a Terrassa, en un dels edificis fabrils més emblemàtics del modernisme català i un dels més bells d'Europa: el Vapor Aymerich, Amat i Jover, antiga fàbrica tèxtil dissenyada per l'arquitecte Lluís Muncunill i construït entre 1907 i 1908.

SISTEMA TERRITORIAL mNACTEC

El mNACTEC lidera **una xarxa de 28 centres museístics i patrimonials independents i singulars** que expliquen els processos **productius industrials al territori català**

CONTACTE

**Museu Nacional de la Ciència
i de la Tècnica de Catalunya (mNACTEC)**
Rambla d'Ègara 270 TERRASSA
Tel. 93 736 89 66
www.mnactec.cat

Més informació:
Àrea de Comunicació i Difusió del mNACTEC
Tel. 93 763 89 63
difusio.mnactec@gencat.cat